

Repetition

NOLLRUMMET: Låt A vara $m \times n$ matris, $\text{Nul}(A)$ är mängden av alla lösningar till den homogena ek. $Ax=0$,

$$\text{Nul}(A) = \{x \in \mathbb{R}^n : Ax = 0\}$$

KOLONNRUMMET: Låt A vara $m \times n$ matris, $\text{Col}(A)$ är mängden av alla linjära kombinationer av kolonnerna i A . Om $A = [a_1 \dots a_n]$ så är $\text{Col}(A) = \text{Span}\{a_1, \dots, a_n\} = \{x_1 a_1 + x_2 a_2 + \dots + x_n a_n : a_1, \dots, a_n \in \mathbb{R}^m\} = \{b \in \mathbb{R}^m : Ax = b\}$ för någon vektor $x \in \mathbb{R}^n$.

Ex. Om man ska söka "nollrummet" av en matris, då måste man försöka att söka "bästa" av en matris.

(Om frågan är "söka nollrummet", måste söka basen)

Var är $\text{Nul}(A)$ $A = \begin{bmatrix} -3 & 6 & -1 & 1 & -7 \\ 1 & -2 & 2 & 3 & -1 \\ 2 & -4 & 5 & 8 & -4 \end{bmatrix}$

1) Elementer av $\text{Nul}(A) \in \mathbb{R}^5$. Vi söker lösningen till $Ax=0$

$$\left[\begin{array}{ccccc|c} -3 & 6 & -1 & 1 & -7 & 0 \\ 1 & -2 & 2 & 3 & -1 & 0 \\ 2 & -4 & 5 & 8 & -4 & 0 \end{array} \right] \sim$$

$$\left[\begin{array}{ccccc|c} 1 & -2 & 0 & -1 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right] \quad \left. \begin{array}{l} x_1 = 2r+s-3t \\ x_2 = r \\ x_3 = -2s+2t \\ x_4 = s, x_5 = t \end{array} \right\}$$

$$\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \end{bmatrix} = r \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + s \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} -3 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}. \quad \text{Nul}(A) \text{ består av alla } x \text{ där } r, s, t \in \mathbb{R}$$

$\text{Nul}(A)$ är underrum span med $\{u, v, w\}$

$$u = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, v = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, w = \begin{bmatrix} -3 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Dessa är axi linjärt oberoende, så den är bas till $\text{Nul}(A)$.

$\text{Nul}(A)$ har dimension 3 och är underrum av $\mathbb{R}^5$ med bas $\{u, v, w\}$

Linjär ek-sys. $Ax=b$ har lösning när b är en vektor i kolumnrummet av A .

Ex. $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 2 & 1 & 3 \\ 3 & 1 & 4 \\ 4 & 1 & 5 \end{bmatrix}$

$Ax=b$ har inte lösning för varje b pga.
4 linjära ek. med 3 okända variabler.

Om $Ax=b$ har lösningen $\Rightarrow b$ måste ligga
linjärt kombination av kolonner av A .

Vi har bara 3 kolonner $\Rightarrow$ kan inte fåcka
alla 4 dimensioner vektorrummet $\Rightarrow$ visa
vektorer b kan inte bli linjärt kombination av
3 kolonner.

Fråga: Vilken "b" är lösningen till $Ax=b$?

~~Vilken är lösningen?~~

Rolonner 3 i A är summa av kol 1 + kol 2 $\Rightarrow$ $\text{col}(A)$ är 2D
underrummet av $\mathbb{R}^4$.

En mängd av vektorer $\{v_1, v_2, \dots, v_p\} \subseteq V$ kallas LINJÄRT OBERO-
ENDE om ek. $c_1v_1 + c_2v_2 + \dots + c_pv_p = 0$ endast har
trivialis lösning $c_1 = c_2 = \dots = c_p = 0$.
Vektorerna kallas LINJÄRT BERÖENDE om ek. ovan har
icke-trivialis lösning.

Ex

Om V spänns upp av en ändlig mängd av vektorer, så kallas
 V ÄNDLIGT DIMENSIONELLT. V :s DIMENSION ($\dim(V)$) är antalet
vektorer i en bas för V . Om V endast innehåller nollvektorn
 $V = \{0\}$ så är $\dim V = 0$. Om V inte spänns upp av en ändlig
mängd av vektorer så kallas V OÄNDLIGTDIMENSIONELLT.

Sats 4.5.12 BAS SATSEN

Låt V vara ett p -dimensionellt vektorrum $p \geq 1$. Då är varje linjärt oberoende mängd bestående av exakt p vektorer automatiskt en bas för V . Varje mängd bestående av exakt p vektorer som spänner upp V är också automatiskt en bas för V .

$\dim \text{Nul}(A)$ - antalet fria variabler i ek. $Ax=0$

$\dim \text{Col}(A)$ - antalet pivotkolonner i A

$$\text{Ex} \quad A = \begin{bmatrix} -3 & 6 & -1 & 1 & -2 \\ 1 & -2 & 2 & 3 & -1 \\ 2 & -4 & 5 & 8 & -4 \end{bmatrix} \sim \text{radreducerad } [A \text{ till trappsteg form}]$$

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & -2 & 2 & 3 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad \left\{ \begin{array}{l} x_1 = 2r + s - 3t \\ x_2 = r \\ x_3 = -2s + 2t \\ x_4 = s \\ x_5 = t \end{array} \right.$$

pivot kolonner

Fri variabler: $x_2, x_4, x_5 \Rightarrow \dim \text{Nul}(A) = 3$

2 pivotkolonner $\Rightarrow \dim \text{Col}(A) = 2$

RANG

Låt A vara $m \times n$ -matris. Varje rad i A har n -koordinater och därför kan identifieras med en vektor i $\mathbb{R}^n$. Linjära höjder av alla radvektorer i A kallas RADRUMMET, $\text{Row } A$, för A .

Sats 4.6.13 Om två matriser A och B är radekvivalenta så är $\text{Row } A = \text{Row } B$. Om U är en trappstegsform av A så är pivotraderna i U en bas för $\text{Row } A$.

$$\boxed{\dim \text{Row } A = \dim \text{Col } A} \quad \dim \text{Row } A \text{ kallas RANGEN för } A \\ \Rightarrow \text{rank } A$$

Sats 4.6.14 DIMENSIONSSATSEN

Låt A vara $m \times n$ -matris. Då $\text{rank } A + \dim \text{Nul } A = m$

Börs $\text{rank } A = \#$ antalet pivot ~~rad~~ kolonner i A
 $\dim \text{Nul } A = \#$ antalet fria variabler i A $\Rightarrow \#$ antalet icke-pivot kolonner

$$= \# \text{ antalet kolonner i } A = \underline{\underline{n}}$$

Sats 23.8 (om invertibla matriser egenskaper). Låt A vara $m \times n$ -matris. Då är följande påstående ekvivalenta:

- a) A är invertibel
- b) A är radekv. med identitetsmatris I_m
- c) A har n pivot positioner
- d) Ek. $Ax=0$ har endast den triviala lösningen
- e) A :s kolonner är linjärt oberoende
- f) Den linjära avbildningen $x \mapsto Ax$ är injektiv (1-1)
- g) Ek. $Ax=b$ har minst en lösning för varje $b \in \mathbb{R}^n$
- h) A :s kolumner spänner upp $\mathbb{R}^n$
- i) Den linjära avbildningen $x \mapsto Ax$ avbildar $\mathbb{R}^n$ på $\mathbb{R}^n$.
- j) Det finns en $n \times n$ matris C sådan att $CA=I$
- k) Det finns en $n \times n$ matris D sådan att $AD=I$
- l) A^T är invertibel
- m) Kolumnerna i A bildar en bas i $\mathbb{R}^n$
- n) $\text{Col } A = \mathbb{R}^n$
- o) $\dim \text{Col } A = n$
- p) $\text{rank } A = n$
- q) $\text{Nul } A = \{0\}$
- r) $\dim \text{Nul } A = 0$
- s) tal 0 är inte egenvärd av A
- t) $\det(A) \neq 0$

Ex Ring är beroende (beroende)

~~Vektör~~ $v = (3, 9, -4, -2)$ är linjär konsistens av vektorer

$$u_1 = (1, -2, 0, 3), u_2 = (2, 5, 0, -1), u_3 = (2, -1, 2, 1) ?$$

~~Linjär konsistens~~

v är linjär kombination av u_i : $v = x_1 u_1 + y u_2 + z u_3$

$$(3, 9, -4, -2) = x(1, -2, 0, 3) + y(2, 5, 0, -1) + z(2, -1, 2, 1)$$

$$= (x+2y+2z, -2x+5y-z, 0+0+2z, 3x-y+z)$$

trappsteg form

$$\left\{ \begin{array}{l} x+2y+2z = 3 \\ -2x+5y-z = 9 \\ 2z = -4 \\ 3x-y+z = -2 \end{array} \right. \quad \left. \begin{array}{l} x+2y+2z = 3 \\ 9y+3z = 15 \\ 2z = -4 \\ -9y-5z = -11 \end{array} \right. \quad \left. \begin{array}{l} x+2y+2z = 3 \\ 9y+3z = 15 \\ 2z = -4 \\ -2z = 4 \end{array} \right.$$

$$\left. \begin{array}{l} x+2y+2z = 3 \\ 9y+3z = 15 \\ 2z = -4 \end{array} \right. \Rightarrow \left. \begin{array}{l} x = 1 \\ y = 5 \\ z = -2 \end{array} \right.$$

Systemet är konsistent (lösbart) och har lösning $\Rightarrow v$ är linjär kombination av u_i : $v = u_1 + 5u_2 - 2u_3$

Linjär kombination av u_i har inga lösningar

Då systemet är inte konsistent (olösbart) har inga lösningar

$\Rightarrow$ vektör v är inte linjär komb. av u_i .

Skur: Visa att vektorer $u = (6, 2, 3, 4)$, $v = (0, 5, -3, 1)$ och $w = (0, 0, 7, -2)$

Ex Visa att vektorer $u = (6, 2, 3, 4)$, $v = (0, 5, -3, 1)$ och $w = (0, 0, 7, -2)$

är linjär beroende:

$$xu + yv + zw = 0$$

$$\Rightarrow (0, 0, 0, 0) = x(6, 2, 3, 4) + y(0, 5, -3, 1) + z(0, 0, 7, -2)$$
$$= (6x, 2x+5y, 3x-3y+7z, 4x+y-2z)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} 6x = 0 \\ 2x+5y = 0 \\ 3x-3y+7z = 0 \\ 4x+y-2z = 0 \end{array} \right. \quad \left. \begin{array}{l} x = 0 \\ y = 0 \\ z = 0 \end{array} \right.$$